

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola II. Bonifacii Papae VIII. Ad Eadvvardvm I. Angliae Regem. Quod
regnum Scotiae pertineat ad ecclesiam Romanam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

EPISTOLA II.

BONIFACII PAPÆ VIII.

AD EADVVARDVM I. ANGLIÆ REGEM.

Quod regnum Scotiæ pertineat ad ecclesiam
Romanam.

*Bonifacius episcopus seruus seruorum Dei carissimo in Christo
filio Eadwardo regi Angliæ illustri salutem
& apostolicam benedictionem.*

SCIMVS, fili, & longo iam temporis spatio magistra nos rerum experientia docuit, qualiter erga Romanam matrem ecclesiam, quæ te gerit in visceribus caritatis, regiæ deuotionis affectus exuberat, reuerentiæ zelus viget, quodque promptus sedis eius verbis obtemperas, & beneplacitis acquiescis. Quamobrem firmam spem gerimus, plenamque fiduciam obtinemus, quod regalis sublimitas verba nostra benigne recipiat, diligenter intelligat, efficaciter prosequatur. Sane ad celsitudinem regiam potuit peruenisse, & in tuæ libro memoriæ nequaquam ambigimus contineri, qualiter ab antiquis temporibus regnum Scotiæ pleno iure pertinuit & adhuc pertinere dignoscitur ad ecclesiam supradictam: quodque illud, sicut accepimus, progenitoribus tuis, regni Angliæ regibus, siue tibi feudale non extitit, nec existit. Qualiter etiam claræ memoriæ Henricus rex Angliæ, pater tuus, tempore discordiæ siue belli inter ipsum & quemdam Simonem de Monteforti suosque fautores & complices suscitata, a recolendæ memoriæ Alexandro eiusdem Scotiæ rege, ac ipsius Henrici genero auxilium sibi petit exhiberi. Et ne huiusmodi auxilium iure cuiuslibet subiectionis aut debiti petendum seu præstitum notaretur, præfatus Henricus eidem regi Scotiæ suas patentes duxit literas concedendas, per eas firmiter recognoscens prædictum auxilium recepisse, vel se recepturum dumtaxat de gratia speciali. Præterea cum successu temporis præfati regis Scotiæ, tui sororii, tunc viuentis, in tuæ coronationis solenniis habere præsentiam affectares, sibi per tuas patentes tenere literas curasti, quod in ipsis solenniis eius

habere præsentiam non ex debito, sed tantum de gratia intendebas. Et cum etiam rex ipse pro Tindaliæ ac de Poynerre terris, in regno Angliæ positus, se ad tuam præsentiam personaliter contulisset, tibi fidelitatem solitam impensurus, idem in præfatione fidelitatis huiusmodi, multis tunc præsentibus viæ vocis oraculo publice declaravit, quod pro terris eisdem, sitis tantum in Anglia, non vt rex Scotiæ, neque pro Scotiæ regno, fidelitatem exhibeat eandem; quinimo palam extitit protestatus, quod pro regno ipso tibi fidelitatem præstare seu facere aliquatenus non debebat, vtpote tibi penitus non subiecto. Tuque sic oblatam fidelitatem huiusmodi admisisti. E tua quoque non creditur excidisse memoria, qualiter eodem rege Scotiæ de medio quondam sublato, Margareta puella, nepte tua, tunc minoris ætatis, herede sibi relicta, non ad te velut ad dominum peruenit custodia regni memorati, sed certi eiusdem regni proceres ad eius custodiam extiterunt electi, quodque postmodum dispensatione ab apostolica sede obtenta super matrimonio contrahendo inter dilectum filium nobilem virum Eadvardum natum tuum, & Margaretam prædictam dum viueret; si ad id procerum dicti regni accederet vel haberetur assensus, tu eisdem proceribus per tua scripta cauuisse dignosceris, priusquam vellent huiusmodi matrimonio consentire, quod regnum ipsum penitus liberum, nullique subiectum, seu quouis modo submissum in perpetuum remaneret, quodque in pristinum seu talem ipsius statum restitueretur omnino, si ex huiusmodi matrimonio contrahendo liberos non extare contingeret, ac nomen & honorem vt prius pariter retineret, tam in suis sibi seruandis legibus, & præficiendis officialibus dicti regni, quam parliamentis tenendis tractandis causis in ipso, & nullis eius incolis extra illud ad iudicium euocandis. Et quod in tuis patentibus literis inde confectis hæc plenius & seriosius contineri noscuntur. Præfata insuper Margareta de præsentis luce subtracta, & tandem super successione dicti regni Scotiæ suborta dissensionis materia inter partes, ipsius regni proceres, metuentes sibi dictoque regno posse occasione huiusmodi præiudicium generari, non aliter ad tuam præsentiam extra ipsius ac-

cedere limites voluerunt, nisi per te patenti scripto caueretur eisdem, quod id non fiebat ex debito, sed ex gratia speciali: quodque nullum exinde ipsius regni libertatibus posset dispendium imminere. Et licet (vt dicitur) super statu eiusdem regni Scotiae ac eius prius habita libertate, regno ipso tunc carente praesidio defensoris, per ipsius regni proceres, tunc velut acephalos, & duos vel aurigae suffragium non habentes, siue per illum, cui praefati regni regimen, licet indebite, diceris commisisse, contra morem solitum aliqua fuerint haecenus innouata, ea tamen, utpote per vim & metum quae cadere poterant in constantem elicitata, nequaquam debent de iure subsistere, aut in eiusdem regni praerudicium redundare. Ceterum nobis nullatenus venit in dubium, quin potius certi sumus, quod cum apostolicae sedis praecellens auctoritas per suas literas in Angliae & Scotiae regnis simul alicui legationis committit officium exequendum, vel pro quauis causa, quam rationabilem reputat, decimae solutionem indicit, huiusmodi apostolicae literae ad praefatum Scotiae regnum se aliquatenus non extendunt, speciali praedictae sedis priuilegio Scotis indulto penitus obsistente, prout tempore felicitis recordationis Hadriani papae praedeccessoris nostri, tunc S. Hadriani diaconi cardinalis, & per ipsius sedis literas simul in regnis ipsis legati, cum quo familiariter tunc eramus, contigit euidenter. Nam legatus ipse ad praefatum regnum Scotiae aliquatenus admissus non extitit, donec per literas speciales apostolicas sibi legationis fuit commissum officium in eodem. Praeterea noscere potest regia celsitudo, qualiter regnum ipsum per beati Andreae apostoli venerandas reliquias, non sine superni numinis grandi dono, acquisitum & conuersum extitit ad fidei catholicae unitatem: qualiter etiam antiquis temporibus Eboracensis archiepiscopus, qui tunc erat, mora per eum super iure metropolitico aduersus praelatos Scotiae quaestione, in qua dictum antiquitus fuisse commemorat, Memento quod sumus tui, ut cetera quae inde sequuntur silentio relinquamus, pro se sententiam obtinere nequiuit, quamuis alia plura & varia, quae in hac parte rationabiliter proponenda se offerunt, ex quibus ad haec tibi scribenda mouemur, praeterea calamus, ne inde forsitan
sensi-

ensibus regiis tadium generetur. Hæc profecto, fili carissime, infra claustra pectoris solícite considerare te conuenit, & attendere diligenter, ex quibus nulli in dubium ueniat, regnum Scotiæ prælibatum ad præfatam Romanam ecclesiam pertinere, quod tibi nec licet, nec licuit, in ipsius ecclesiæ, ac multorum præiudicium, per uolentiam subiugare, tuæque subiicere ditioni. Cum autem, sicut habet fide digna & nostris iam pluries auribus inculcata relatio, famæque præcurrentis affatibus diuulgatur, tu præmissa, ut debueras, non attendens, neque debita consideratione discutiens, & ad occupandum & subiugandum ditioni regiæ regnum ipsum, tunc regis auxilio destitutum, uehementer aspirans, & tandem ad id exercens potentia tuæ vires, uenerabilibus fratribus nostris Roberto Glascoensi, & Marco Sodorensi episcopis, & nonnullis clericis, & aliis personis ecclesiasticis dicti regni, ut dicitur, captis, & carceralibus uinculis traditis; quorum aliquos, sicut asseritur, squalor carceris uolentus extinxit: ac etiam occupatis castris, & (prout fertur) monasteriis, aliisque religiosis locis quamplurimis dirutis, seu destructis, ac damnis grauibus eiusdem regni habitatoribus irrogatis in eiusdem regni partibus officiales regios posuisti, qui prælatos, ceteros clericos, & ecclesiasticas ac etiam sæculares dicti regni personas, multimodis perturbare molestiis & afflictionibus variis, & diuersis impetere non uerentur, in diuinæ maiestatis offensam, sedis memoratæ contemptum, regiæ salutis & famæ dispendium, iuris iniuriam, & graue scandalum fidelium plurimorum. Regalem itaque magnificentiam rogamus & hortamur attente, ac obsecramus in eo qui est omnium uera salus, quatenus solerter attendens, quod ex debito pastoralis officii nostris humeris incumbentis, ad conseruanda & gubernanda solícite bona iuraque omnia ecclesiæ supra dictæ tenemur, quodque homini plusquam Deo deferre non possumus nec debemus, prædictos episcopos, clericos, & personas ecclesiasticas, quos adhuc carcer regius tenet inclusos, pro diuinæ & apostolicæ sedis ac nostra reuerentia (sublato difficultatis & dilationis obiectu) benigne restitui facias pristinae libertati, dictosque officiales de regno Scotiæ reuoces memorato. Sic te in his

prout speramus & cupimus, promptis & efficacibus studiis habiturum vt apud caelestem regem, pro minimis gratia rependentem, non immerito reddaris acceptior, gratior habearis, & præter laudis humanæ præconium tibi proinde prouenturum, apostolicæ sedis fauorem & gratiam possis vberius promereri. Si vero in eodem regno Scotiæ, vel aliqua eius parte, ius aliquod habere te asseris, volumus quod tuos procuratores & nuntios ad hoc specialiter constitutos cum omnibus iuribus & munimentis tuis, huiusmodi negotium contingentibus, infra sex menses a receptione præsentium numerandos, ad nostram præsentiam mittere non omittas, cum parati simus tibi tamquam dilecto filio plene super præmissis exhibere iustitiæ complementum, & iura (si qua habes) inuiolabiliter obseruare. Nos enim nihilo minus extunc lites, quæstiones, & controuersias quaslibet, inter te denique & regnum Scotiæ, ac prælatos, clericos & personas sæculares eiusdem subortas, & quæ possunt in posterum ex quibusuis causis prædictis exoriri, totumque negotium prædicta contingens, aut aliquod eorumdem, ad cognitionem & determinationem sedis eiusdem, præsentium tenore reducimus, & etiam reseruamus, decernentes irritum & inane, si secus scienter vel ignoranter a quoquam in hac parte contigerit attentari. Datum Anagninæ v. Kalendas Iulii, pontificatus nostri anno quinto.

EPISTOLA

ROBERTI ARCHIEPISCOPI
CANTVARIENSIS

AD BONIFACIUM PAPAM VIII.

Certificatio archiepiscopi domino papæ missa super
negotiis Scotiæ.

Sanctissimo in Christo patri, & domino suo reuerendo, si placet, domino Bonifacio diuina prouidentia sacrosanctæ Romanæ ac vniuersalis ecclesiæ summo pontifici, suus filius deuotus Robertus, permissione diuina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, pedum oscula beatorum, cum promptitudine iuxta posse parendi mandatis papalibus ac præceptis.

MANDATVM sanctæ & reuerendæ paternitatis vestræ sub bulla plumbea nuper recepi, tenorem conti-